

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Statsråden

Ifølge liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	16/252-	20. juni 2016

Tidlig nedsanking av sau som forebyggende tiltak

Jeg viser til møte med rovviltnemndene 25. april 2016 hvor jeg blant annet ga signaler til nemndene om å arbeide med tapsreducerende tiltak knyttet til sau tatt av jerv. Jeg ønsker å utdype dette litt nærmere.

Jeg er, i tråd med rovviltforlikene av 2004 og 2011, opptatt av at vi skal ha en tydelig soneforvaltning. Terskelen for å ta ut rovvilt i beiteprioriterte områder skal være lav. Terskelen for å ta ut rovvilt i rovviltprioriterte områder skal være tilsvarende høy, samtidig som saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite skal tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling.

En stor del av tapene av beitedyr til rovdyr skjer i rovdyprioriterte områder. I flere områder er dette gjentagende over tid. Av Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) sin rapport *Rovviltbestandenes betydning for landbruk og matproduksjon basert på norske ressurser (2016)* fremgår blant annet at for landet som helhet søker om lag 11,3 % av dem som driver med sau om erstatning for tap til rovvilt. I beiteprioriterte områder er andelen lavere (7,1 %), mens andelen i de rovviltprioriterte områdene er 21,3 %. Innenfor forvaltningsområdene er andelen som søker erstatning for tap høyest i forvaltningsområdet for jerv. Her søker en tredjedel av bøndene som driver med sau om erstatning for tap til rovdyr. Jeg mener det ligger et stort potensial for skadereduksjon ved å ha ytterligere oppmerksomhet og arbeide målrettet med forebyggende tiltak i slike områder.

Siden 2010 har Statens naturoppsyn (SNO) påvist over 11 000 skader på sau og lam forårsaket av de fire store rovdyrene samt kongeørn. Dette har over tid gitt oss god kunnskap om når de ulike artene tar mest beitedyr og hvilke dyr som er mest sårbare for angrep.

Skade- og tapsstatistikken viser at mer enn åtte av ti skader på sau og lam forårsaket av jerv blir påvist fra 1. august og ut året, og nesten halvparten skjer etter 1. september. Jeg mener derfor forebyggende tiltak sent i beitesesongen har et stort potensial for å redusere skadeomfanget grunnet jerv betraktelig.

I arbeidet med å redusere tapet av sau på utmarksbeite i rovviltprioriterte områder er det viktig å ta i bruk de mest effektive tiltakene slik at man oppnår tydeligere soneforvaltning og bedre skadereduksjon enn i dag. Jerven står i snitt for ca. 33 % av alle rovviltskader på sau. Dersom det gjennomføres noe tidligere sanking (1. september) kan tapene forårsaket av jerv reduseres med inntil 50 %, noe som igjen kan medføre at tapene av sau til rovvilt totalt sett i Norge reduseres med nesten 17 %. Jeg ber derfor rovviltmyndene om å gå i dialog med beitenæringene om mulighetene for å få til tidligere nedsanking av sau i jerveprioriterte områder.

Jeg er klar over at det kan være utfordringer knyttet til gjennomføringen av ulike forebyggende tiltak, men med midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak tilbyr vi gode økonomiske ordninger som kompenserer for ekstra utgifter. Målet må være å finne mest mulig effektive måter å redusere tap av beitedyr, og det er mitt klare synspunkt at det vil være langt bedre å gjennomføre gode forebyggende tiltak fremfor å utbetale erstatninger.

Oppdrag:

1. Vurdere hvordan tidligere nedsanking (1. september eller tidligere) kan gjøres i praksis, herunder om det er tilgjengelig innmarksbeite/fôrressurser, og om det vil medføre økninger i kostnadene til forebyggende tiltak.
2. Gå i dialog med beitebrukerne i prioriterte yngleområder for jerv som har hatt vedvarende utfordringer knyttet til tap av sau til jerv om økt bruk av tidligere nedsanking som forebyggende tiltak.
3. Søke å finne langsiktige løsninger i dialog med beitebrukerne.

Med hilsen

Vidar Helgesen

Kopi:

Fylkesmannen i Buskerud	Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens Hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034, Statens Hus	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59, Statens Hus	4001	STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	MOSS
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM

Adresseliste

Rovviltnemnda i region 1	c/o Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Rovviltnemnda i region 2	c/o Fylkesmannen i Buskerud, Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Rovviltnemnda i region 3	c/o Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks	2626	LILLEHAMMER
Rovviltnemnda i region 4	c/o Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Rovviltnemnda i region 5	c/o Fylkesmannen i Hedmark, Postboks 4034	2306	HAMAR
Rovviltnemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Rovviltnemnda i region 7	c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Rovviltnemnda i region 8	c/o Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105	9291	TROMSØ